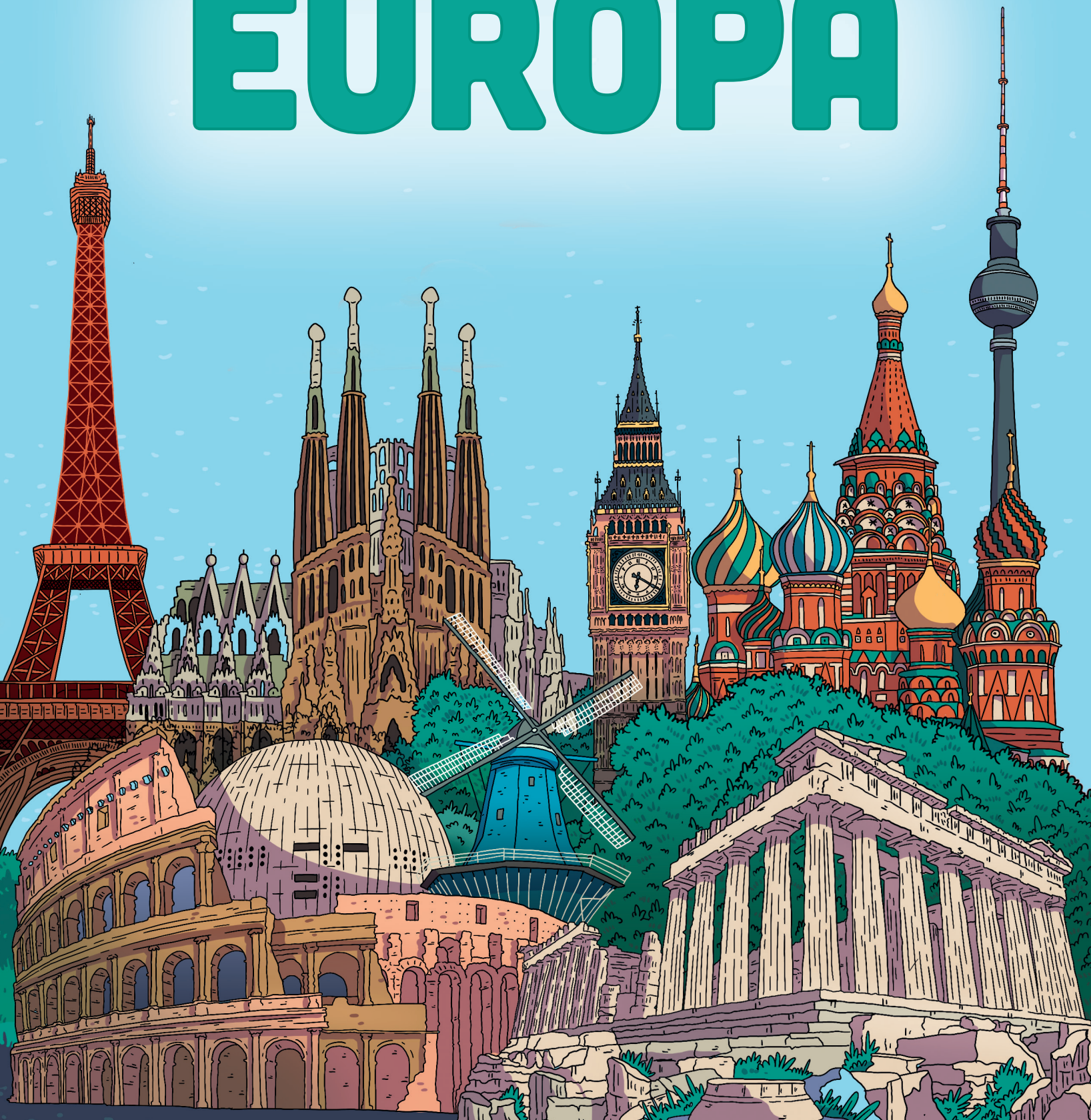

WERELDSTEDEN

EUROPA

BERLIJN

DUITSLAND

Guten Tag! Welkom in de hoofdstad van Duitsland. In deze wereldstad wonen zo'n 3,8 miljoen mensen. Er valt hier van alles te ontdekken: schitterende oude en nieuwe gebouwen, een bloeiende kunst- en muziekcène, prachtige parken, bossen en meren voor urenlange zwempret en andere leuke buitenactiviteiten.

De *Berliner Dom* ('Kathedraal van Berlijn') raakte tijdens de Tweede Wereldoorlog zwaar beschadigd, maar werd **gerestaureerd**. Eigenlijk is het geen dom, maar een kerk, want het heeft geen eigen bisschop! Vanaf de Dom heb je ook een prachtig uitzicht op de stad.

De *Brandenburger Tor* is een van de beroemdste toeristische plekken van Berlijn. In de Tweede Wereldoorlog zijn veel gebouwen verwoest. Gelukkig bleef deze eeuwenoude stadspoort staan. Hij is een symbool van vrijheid en eenheid.

Berlijn is ook bekend om zijn vele groene parken. De *Tiergarten* is het grootste en oudste park van de stad. In het midden van het park staat de *Siegessäule* ('Overwinningsszuil'). Bovenop staat een bronzen beeld van Victoria, de Romeinse godin van de overwinning.

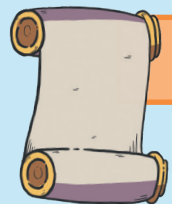
Het *Rijksdaggebouw* (afgekort tot 'Rijksdag') is een behoorlijk indrukwekkend bouwwerk. Hier vergaderde het Duitse parlement tot 1933. Dat was het jaar waarin Adolf Hitler rijkskanselier van Duitsland werd en de Rijksdag in brand werd gestoken. In 1990 zijn Oost- en West-Duitsland herenigd. Daarna is ook de Rijksdag gerestaureerd.

Al ruim twintig jaar staat er een grote glazen koepel boven op de Rijksdag. Via deze koepel, die is ontworpen door de Britse architect Norman Foster, komt heel veel daglicht het gebouw binnen.

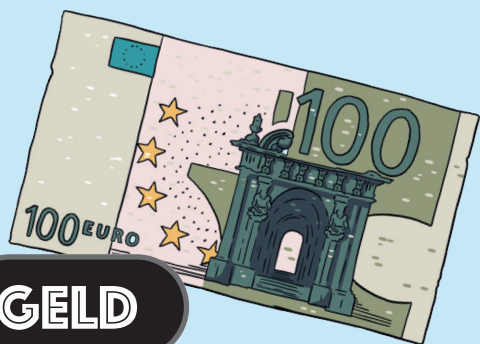
Dwars door Berlijn stroomt de *Spree*. Tijdens een boottocht over deze rivier zie je een paar van de mooiste bezienswaardigheden van de stad.

In het centrum van Berlijn ligt de moderne *Potsdamer Platz*. Deze wijk is in de Tweede Wereldoorlog verwoest, maar in de afgelopen jaren zijn er allerlei interessante nieuwe gebouwen bijgekomen. Daarin zitten winkelcentra, musea en restaurants, waar veel bezoekers op afkomen.

GESCHIEDENIS

Berlijn is in de 13e eeuw gesticht, maar werd pas in de 18e eeuw een grote stad. Sinds 1871 is het de hoofdstad van Duitsland. In de 20e eeuw werd de stad geteisterd door revolutie en oorlog. Na de Tweede Wereldoorlog lag Berlijn voor een groot deel in puin. Tussen 1961 en 1989 verdeelde de Berlijnse Muur de stad in het communistische Oost-Berlijn en het democratische West-Berlijn. Ook Duitsland was in tweeën opgedeeld. Iedereen die uit Oost-Berlijn probeerde te vluchten naar West-Berlijn, werd beschoten. Na de val van het **communisme** werd de muur afgebroken. Duitsland werd weer één land, met Berlijn als hoofdstad.

GELD

Sinds 2002 betaal je in Duitsland met de euro. Daarvoor hadden ze de Duitse mark.

DOEN

Bezoek het herdenkingsmonument

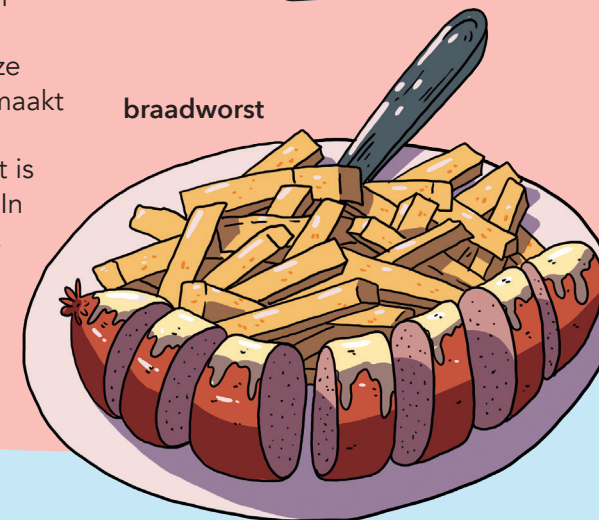
Bij de *Gedenkstätte Berliner Mauer* kun je een deel van de oorspronkelijke Berlijnse muur bekijken. Deze betonnen muur was 4 meter hoog en 43 kilometer lang. De inwoners van Oost-Berlijn werden geregeerd door de communistische Russen. Ze moesten zich aan de strenge regels van de Sovjet-Unie houden. De hoge, kale muur gaf het gevoel van onderdrukking dat zij ervoeren goed weer. In West-Berlijn was de regering democratisch gekozen. Daar konden de mensen zelf bepalen hoe ze leefden. Dat zag je terug in de graffitisymbolen voor vrede en vrijheid die aan deze kant van de muur werden aangebracht. Dit kleine **monument** geeft ons een beeld van hoe de muur de stad verdeelde.

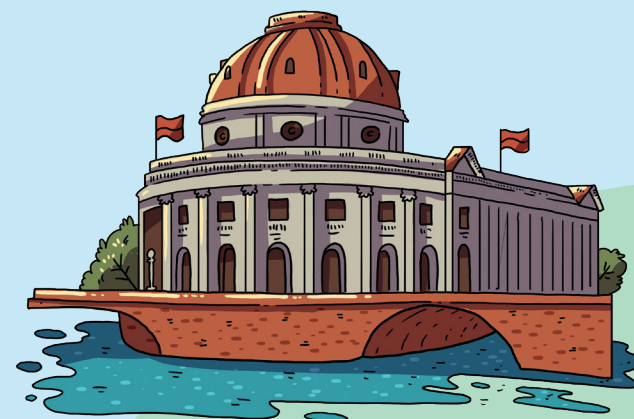
ETEN

Weet je wat je op bijna elke menukaart in Duitsland kunt vinden? Braadworst! Een Berlijnse specialiteit is *Currywurst*. Bij deze braadworst krijg je een speciale saus gemaakt van tomatenketchup, worcestersaus en kerriepoeder. Een ander populair gerecht is de schnitzel, een gepaneerd lapje vlees. In Nederland en België kennen we die ook.

braadworst

BERLIJN DUITSLAND

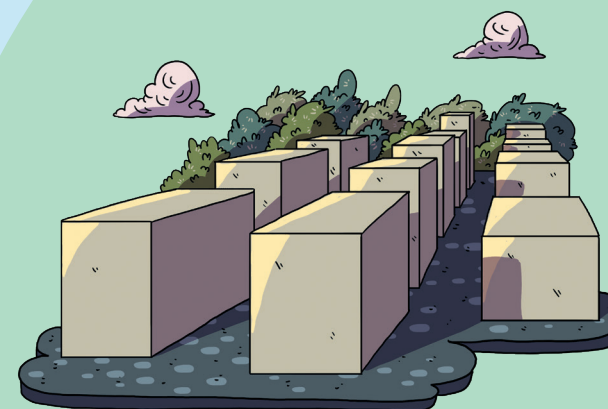
museumeiland

BEZOEKEN

Museumeiland

Berlijn heeft meer dan 180 musea. Op het Museuminsel ('Museumeiland'), in de rivier de Spree, bevinden zich er vijf. In het Pergamon Museum kun je eeuwenoude archeologische vondsten bewonderen. In de Alte Nationalgalerie hangen schilderijen van beroemde kunstenaars zoals Renoir en Monet.

holocaustmonument

Holocaustmonument

De Holocaust is een zwarte periode in de geschiedenis die nooit mag worden vergeten. Tijdens de Tweede Wereldoorlog hebben de nazi's miljoenen mensen vermoord, waaronder veel joden, zigeuners, homoseksuelen en mensen met een handicap. Het Holocaustmonument, in het centrum van Berlijn, werd in 2004 geopend ter herdenking van alle vermoorde joden in Europa. Het monument bestaat uit 2711 betonblokken die doen denken aan grafstenen.

WERELDSTEDEN

EUROPA

Welke Europese stad heeft ...

**... het mooiste
gebouw?**

**... het tofste
museum?**

**... het kleinste
standbeeld?**

Welkom in Europa! In dit boek maak je kennis met de meest fascinerende steden van dit continent. Kom meer te weten over de recordbrekende gebouwen en historische monumenten die deze steden zo bijzonder maken. Ontdek spannende dingen om te doen, geweldige plaatsen om te bezoeken en heerlijke lekkernijen om te eten.

Zo haal jij het meeste uit elke stad.

Begint de reislust al te kriebelen?

Welke Europese stad staat bovenaan jouw verlanglijstje?

**Geschreven door
Liz Gogerly met
illustraties van Victor Beuren**

ANDERE BOEKEN IN DEZE SERIE:

lumin

imprint van Schoolsupport
luminaboeken.nl

9 789464 396485